

Ursula Hirschmann: antifašistkinja i pionirka europskog federalizma (1913.-1991.)

Ursula Hirschmann rođena je u židovskoj građanskoj obitelji u Berlinu. Godine 1932. pridružila se omladinskoj organizaciji Socijaldemokratske stranke želeći pružiti otpor nacistima u usponu. Nakon što je u egzilu u Parizu upoznala Eugeniya Colornija, mladog talijanskog filozofa i socijalista s kojim se kasnije vjenčala, sredinom 30-ih godina prošlog stoljeća pridružila se tajnoj antifašističkoj opoziciji u domovini svojeg muža.

Kad je Colomi uhićen i poslan u zatvor na otok Ventotene, Hirschmann je otišla za njim. Tamo su upoznali Ernesta Rossija i Altiera Spinellija, koji su 1941. zajednički napisali Manifest iz Ventotenea „za slobodnu i ujedinjenu Europu”, koji mnogi smatraju početkom europskog federalizma. Manifest je bio nacrt za demokratsku Europsku uniju koju bi trebalo stvoriti nakon rata. Hirschmann je prokrijumčarila manifest s otoka u Italiju i pomogla u njegovu širenju.

U kolovozu 1943. u Milanu je bila među osnivačima Europskoga federalističkog pokreta uz Spinellija, nakon njegova bijega s Ventotenea. Godine 1975. Hirschmann je u Bruxellesu osnovala udrugu Femmes pour l'Europe (Žene za Europu).

Mladost

Ursula Hirschmann rođena je 1913. U počecima političkog puta i aktivizma sudjelovala je na okupljanjima socijalista i Socijaldemokratske stranke Njemačke u rodnom Berlinu.

U životu mlade židovske studentice ekonomije slijedio je drastičan zaokret 1932., kad se angažirala u komunističkim skupinama otpora. Godinu dana kasnije, dok je pritisak nacista na oporbu sve više rastao, preselila se u Pariz s bratom Albertom (koji će kasnije postati ugledan ekonomist i politolog). Bio je to početak dugotrajnog egzila za Hirschmann i prekretnica na njezinu putu prema borbi za europski federalizam.

Za vrijeme boravka u Parizu ona i Albert sreli su Eugeniya Colornija, mladog talijanskog filozofa i socijalista kojeg su upoznali u Berlinu. Hirschmann se 1935. udala za Colornija i s njim vratila u Italiju.

Par se sve više angažirao u talijanskom antifašističkom pokretu. Međutim, Colomi je uhićen zbog radikalnog aktivizma i prognan na otok Ventotene. Hirschmann su vlasti dozvolile da prati muža na Ventotene. Tamo su sreli ostale antifašističke intelektualce poput Altiera Spinellija i Ernesta Rossija.

Rođenje europskog federalizma

Taj susret intelektualaca naposljetku je 1941. urodio Manifestom iz Ventotenea „za slobodnu i ujedinjenu Europu”. Manifest je napisan potajno, na papiru za cigarete, te je ujedno bio politička izjava i nacrt za demokratski savez Europe. U njemu se poziva na raskid s prošlošću Europe i stvaranje novoga političkog sustava na temelju restrukturirane politike i opsežne socijalne reforme.

Nakon bijega s Ventotenea Ursula je uspjela prenijeti tekst Manifesta u Italiju te je pomagala u njegovoj pripremi i širenju. Tekst

su čitali mnogi pripadnici talijanskog pokreta otpora protiv nacista. Dok su saveznici napredovali prema Italiji s juga, Hirschmann je sa Spinellijem i ostalim aktivistima u Milanu 1943. osnovala *Movimento Federalista Europeo*, odnosno Europski federalistički pokret. U Milanu je u kolovozu te godine održana konstituirajuća sjednica Europskoga federalističkog pokreta, na kojoj je prihvaćeno šest temeljnih ideja federalizma, zasnovanih još na Ventoteneu.

Eugenija Colornija su 1944. u Rimu ubili fašisti. Hirschmann se sljedeće godine udala za Altiera Spinellija. Zajedno su pobjegli u Švicarsku i ondje radili na međunarodnom širenju europskoga federalističkog pokreta. Hirschmann je sudjelovala u organizaciji prvoga međunarodnoga federalističkog kongresa u Parizu 1945. Par se najzad skrasio u Rimu.

Hirschmann se nakon Drugoga svjetskog rata nije prestala politički angažirati. Godine 1975. u Bruxellesu je osnovala udruhu *Femmes pour l'Europe* (Žene za Europu), pokret koji je okupljao žene iz feminističkih i političkih krugova te još i danas promiče rodnu ravnopravnost.

Ursula Hirschmann je s prvim mužem Eugenijem Colornijem imala tri kćerke: Silviju, Renatu i Evu. Iz drugog braka s Altierom Spinellijem imala je još tri kćerke: Dianu, Saru te talijansku novinarku i parlamentarku Barbaru Spinelli. Hirschmann je u prosincu 1975. pretrpjela moždano krvarenje od kojeg se nikad nije potpuno oporavila. Umrla je 1991. sa 77 godina.